

## **Examenprogramma bouwtechniek-fijnhoutbewerken vmbo**

### **Informatiewijzer:**

1. Preambule
2. Leeswijzer
3. Bouwtechniek-fijnhoutbewerken vmbo

### **1. Preambule**

De zes algemene onderwijsdoelen die voor alle vakken en sectoren in het vmbo gelden, zijn

#### **1. Werken aan vakoverstijgende thema's**

De leerling leert, in het kader van een brede en evenwichtige oriëntatie op mens en samenleving, enig zicht te krijgen op relaties met de persoonlijke en maatschappelijke omgeving.

Daarbij wordt expliciet aandacht besteed aan:

- 1.1 het kennen van en omgaan met eigen en andermans normen en waarden;
- 1.2 het onderkennen van en omgaan met de verschillen tussen de seksen;
- 1.3 de relatie tussen de mens en de natuur en het concept van duurzame ontwikkeling;
- 1.4 het functioneren als democratisch burger in een multiculturele samenleving, ook in internationaal verband;
- 1.5 het op een voor henzelf en anderen veilige manier functioneren in de beroepspraktijk en in eigen omgeving;
- 1.6 de maatschappelijke betekenis van technologische ontwikkeling, waaronder met name moderne informatie- en communicatietechnologie;
- 1.7 de maatschappelijke betekenis van betaalde en onbetaalde arbeid;
- 1.8 de verworvenheden en mogelijkheden van kunst en cultuur, waaronder ook de media.

#### **2. Leren uitvoeren**

De leerling leert in zoveel mogelijk herkenbare situaties, mede met gebruikmaking van ICT, een aantal schoolse vaardigheden verder te ontwikkelen.

Het gaat daarbij om:

- 2.1 Nederlandse en Engelse teksten lezen en beluisteren;
- 2.2 schriftelijke en mondelinge teksten produceren in correct Nederlands;
- 2.3 informatie in verschillende gegevensbestanden opzoeken, selecteren, verzamelen en ordenen;
- 2.4 de rekenvaardigheden hoofdrekenen, rekenregels gebruiken, meten en schatten toepassen;
- 2.5 voldoen aan eisen van milieu, hygiëne, gezondheid en ergonomie;
- 2.6 doelmatig en veilig omgaan met materialen, gereedschappen en apparatuur;
- 2.7 Computervaardigheden.

#### **3. Leren leren**

De leerling leert, mede met gebruikmaking van ICT, zoveel mogelijk eigen kennis en vaardigheden op te bouwen. Daartoe leert hij onder andere een aantal strategieën die het leer- en werkproces kunnen verbeteren.

Het gaat daarbij om:

- 3.1 informatie beoordelen op betrouwbaarheid, representativiteit en bruikbaarheid, informatie verwerken en benutten;
- 3.2 strategieën gebruiken voor het aanleren van nieuwe kennis en vaardigheden zoals memoriseren, aantekeningen maken, schematiseren, verbanden leggen met aanwezige kennis;
- 3.3 strategieën gebruiken voor het begrijpen van mondelinge en schriftelijke informatie;
- 3.4 op een doordachte wijze keuzeproblemen oplossen;
- 3.5 een eenvoudig bedrijfsmatig, natuurwetenschappelijk of maatschappelijk vraagstuk planmatig onderzoeken;
- 3.6 persoonlijke ervaringen en opdrachten van anderen verwerken in woord, klank, beeld en

beweging;

3.7 op basis van argumenten tot een eigen standpunt komen.

#### **4. Leren communiceren**

De leerling leert, mede via een proces van interactief leren, een aantal sociale en communicatieve vaardigheden verder te ontwikkelen.

Het gaat daarbij om:

- 4.1 elementaire sociale conventies in acht nemen;
- 4.2 overleggen en samenwerken in teamverband;
- 4.3 passende gesprekstechnieken hanteren;
- 4.4 verschillen in meningen en opvattingen benoemen en hanteren;
- 4.5 culturele en seksegebonden verschillen tussen mensen benoemen en hanteren;
- 4.6 omgaan met formele en informele afspraken, regels en procedures;
- 4.7 zichzelf en eigen werk presenteren.

#### **5. Leren reflecteren op het leer- en werkproces**

De leerling leert, door te reflecteren op het eigen cognitief en emotioneel functioneren, zicht te krijgen op en sturing te geven aan het eigen leer- en werkproces.

Het gaat daarbij om:

- 5.1 een leer- en/of werkplanning maken;
- 5.2 het leer- en/of werkproces bewaken;
- 5.3 een eenvoudige product- en procesevaluatie maken en hieruit conclusies trekken.

#### **6. Leren reflecteren op de toekomst**

De leerling leert, door te reflecteren op het eigen cognitief en emotioneel functioneren, zicht te krijgen op de eigen toekomstmogelijkheden en interesses.

Daarbij wordt expliciet aandacht besteed aan:

- 6.1 het inventariseren van de eigen mogelijkheden en interesses;
- 6.2 het onderzoeken van de mogelijkheden voor verdere studie;
- 6.3 het zicht krijgen op beroepen, de beroepspraktijk en actuele ontwikkelingen daarbinnen;
- 6.4 de rol en het belang van op school geleerde kennis, inzicht en vaardigheden voor het maatschappelijk leven, dagelijks leven, vrije tijd, vrijwilligerswerk;
- 6.5 de kenmerken van de arbeidsmarkt op dit moment en in de nabije toekomst;
- 6.6 de organisatie van branches en bedrijven;
- 6.7 het beoordelen van de eigen mogelijkheden en interesses in het licht van vervolgstudie, beroepen en maatschappelijk functioneren;
- 6.8 het kunnen maken van een verantwoorde keuze voor een vervolgopleiding.

## 2. Leeswijzer

Hieronder worden de examenprogramma's per vak gedefinieerd in exameneenheden met de bijbehorende code. Elke exameneenheid bestaat uit één of meer eindtermen. In de kolommen achter de exameneenheden staat aangegeven door middel van een **X** voor welke leerweg de exameneenheid deel uitmaakt van het examenprogramma.

Het centraal examen voor een vak of programma per leerweg heeft betrekking op die exameneenheden die aangeduid zijn met **CE**.

Het schoolexamen voor een bepaalde leerweg heeft voor de algemeen vormende vakken in ieder geval betrekking op exameneenheid K3 (Leervaardigheden) en voor de beroepsgerichte vakken op exameneenheid K2 (Professionele vaardigheden).

Daarnaast heeft het schoolexamen betrekking op:

- ten minste die exameneenheden die deel uitmaken van het examenprogramma van deze leerweg voor zover zij niet deel uitmaken van het centraal examen voor die leerweg;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest een of meer exameneenheden waarop het centraal examen betrekking heeft;
- indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen die relevant zijn voor het betreffende vak of examenprogramma, die per kandidaat kunnen verschillen.

Voor bepaalde groepen van verwante beroepsgerichte programma's in de GL is er een gemeenschappelijk CE. De exameneenheden die horen bij deze gemeenschappelijke centrale examens in de GL hebben een nieuwe vakcode gekregen gevolgd door een nummering in Romeinse cijfers. Dit betreft de volgende groepen van beroepsgerichte programma's GL:

- Metaaltechniek, elektrotechniek, installatietechniek, instalektro, metalektro (met als codering voor het gezamenlijke CE: **MEI**)
- Uiterlijke verzorging, verzorging, zorg-en-welzijn-breed (met als codering voor het gezamenlijke CE: **ZWG**)
- Consumptief-breed, consumptief-horeca, consumptief-bakken (met als codering voor het gezamenlijke CE: **COG**)
- Administratie, handel en administratie, handel en verkoop, mode en commercie (met als codering voor het gezamenlijke CE: **HAV**).

**3. Bouwtechniek-fijnhoutbewerken**

		BB	KB	GL
<b>B/K/1</b>	<b>Oriëntatie op de bouw en bouwberoepen</b>			
32.	De kandidaat kan: – de gang van zaken bij het maken van een bouwwerk beschrijven – de belangrijkste wetten en regelgeving in de bouw noemen – aspecten van het bouwproces noemen – de instituten en bedrijven in de bouwbranche en aanverwante bedrijfstakken noemen – de technologische ontwikkelingen in de bouwtechniek beschrijven – een bewuste keuze voor een vervolgopleiding maken – aspecten van het werken in de bouw noemen.	X	X	X
<b>B/K/2</b>	<b>Professionele vaardigheden</b>	<b>CE</b>	<b>CE</b>	<b>CE</b>
33.	De kandidaat kan op systematische wijze werkzaamheden uitvoeren.	X	X	X
34.	De kandidaat kan de Nederlandse taal functioneel gebruiken.	X	X	X
35.	De kandidaat kan tijdens de werkvoorbereiding en de werkuitvoering op basaal niveau berekeningen maken.	X	X	X
36.	De kandidaat kan met gebruikmaking van een computer eenvoudige administratieve werkzaamheden uitvoeren.	X	X	X
37.	De kandidaat kan tijdens de werkvoorbereidingen en de werkuitvoering werktekeningen tekenen en bestaande bouwonderdelen opmeten en in verhouding schetsen.	X	X	X
38.	De kandidaat kan werkzaamheden uitvoeren volgens de regels van integrale KAM-zorg.	X	X	X
39.	De kandidaat kan zich aan- en inpassen in de bedrijfscultuur.	X	X	X
40.	De kandidaat kan samenwerken bij het uitvoeren van werkzaamheden.	X	X	X
41.	De kandidaat kan een kritische instelling tot eigen belang manifesteren.	X	X	X
42.	De kandidaat kan omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.	X	X	X
<b>B/K/3</b>	<b>Technische informatica</b>			
43.	De kandidaat kan met behulp van CAD-apparatuur: – een elementair technisch ontwerp maken – een robotarm programmeren.	X		
44.	De kandidaat kan in een practicum: – metingen uitvoeren met een geautomatiseerd meetsysteem – schakelingen met de 'en' en 'of' functie realiseren en toepassen – een elementair open regelsysteem realiseren en toepassen.	X		
45.	De kandidaat kan: – basishandelingen bij de bedrijfsmatige telefonie uitvoeren – met gebruikmaking van netwerkdiensten bronnen raadplegen – multimediaproducten gebruiken/toepassen – met een tekstverwerkingsprogramma een document produceren.	X		
<b>B/K/4</b>	<b>Introductie timmeren/meubelmaken</b>			
46.	De kandidaat kan op basis van een werktekening, inclusief werkvoorbereiding: – gangbare gereedschappen en machines hanteren – basisvaardigheden houtbewerken uitvoeren – verbindingsmiddelen toepassen – elementaire houtverbindingen maken.	X	X	
<b>B/K/5</b>	<b>Introductie metselen</b>			
47.	De kandidaat kan op basis van een werktekening, inclusief werkvoorbereiding een halfsteensmuur in halfsteensverband metselen.	X	X	

Examenprogramma bouwtechniek-fijnhoutbewerken vmbo vanaf het CE 2014

<b>B/K/6</b>	<b>Introductie stukadoeren</b>			
48.	De kandidaat kan op basis van een werktekening, inclusief werkvoorbereiding basisvaardigheden met betrekking tot stukadoeren uitvoeren.	X	X	
<b>B/K/7</b>	<b>Introductie schilderen</b>			
49.	De kandidaat kan basisvaardigheden uitvoeren met betrekking tot schilderwerkzaamheden: – kleuren mengen – ondergronden voorbehandelen – verfsystemen aanbrengen op hout, metaal, kunststof en steenachtige ondergronden.	X	X	
<b>B/K/8</b>	<b>Introductie reclame en decoratieve technieken</b>			
50.	De kandidaat kan: – elementaire objecten behandelen en decoreren – elementaire meetkundige constructies tekenen – elementaire letterteksten vervaardigen.	X		
<b>B/K/9</b>	<b>Introductie infrastructuur</b>			
51.	De kandidaat kan: – werktekeningen/bestek lezen – bouwdelen op andere schaal natekenen/schetsen – elementair beton maken – meet- en uitzetgereedschap hanteren – bij de uitvoering van landmetingen assisteren – elementair straatwerk van betontegels maken – aangeven welke infrastructuur nodig is voor de nutsvoorzieningen – de vervoersinfrastructuur beschrijven – de rol van de beheerders van infrastructuurele werken noemen.	X	X	
<b>B/K/10</b>	<b>Het bouwproces</b>		<b>CE</b>	<b>CE</b>
52.	De kandidaat kan met behulp van software: – voorzieningen van een nieuw te bouwen woonwijk in beeld brengen – een ontwerp maken – een calculatie maken – een bouwplanning/werkplanning maken – kleurontwerp maken – een onderhoudsplan maken – een inrichtingsplan voor de bouwplaats maken.		X	X
<b>B/K/11</b>	<b>CAD/CAM en houtbewerkingsmachines</b>			
53.	De kandidaat kan: – met behulp van CAD-software een elementair technisch ontwerp maken – met behulp van CAM-software CNC-programma toepassen – met behulp van CAM-software het CNC-programma simuleren, testen en zo nodig wijzigen – met houtbewerkingsmachines werken – algemene beginselen van automatiseringsprocessen noemen.		X	X
<b>B/K/12</b>	<b>Industrialisering en automatisering in de bouw</b>		<b>CE</b>	<b>CE</b>
54.	De kandidaat kan: – een meting uitvoeren – het begrip logistiek relateren aan het bouwproces.		X	X
<b>B/K/13</b>	<b>Telematica</b>			
55.	De kandidaat kan: – basishandelingen bij de bedrijfsmatige telefonie uitvoeren – basishandelingen met veel toegepaste besturingssystemen uitvoeren – multimediaproducten gebruiken/toepassen – met een tekstverwerkingsprogramma een document produceren – netwerkdiensten gebruiken/toepassen – een elementair systeem voor telemetrie noemen.		X	X

<b>B/K/14</b>	<b>Esthetica</b>			
56.	De kandidaat kan: <ul style="list-style-type: none"> <li>– elementaire objecten behandelen en decoreren</li> <li>– elementaire meetkundige constructies tekenen</li> <li>– elementaire letterteksten vervaardigen</li> <li>– een beeldanalyse maken aan de hand van een aantal stijlbegrippen en deze analyse toepassen op eigen werk</li> <li>– trends herkennen</li> <li>– reclame- en andere mediauitingen toepassen</li> <li>– kunststijlen en kunstkenmerken herkennen.</li> </ul>		X	X
<b>BT/K/16</b>	<b>Houtbewerkingstechnieken &amp; afbouw</b>			
57.	De kandidaat kan op basis van een werktekening, inclusief werkvoorbereiding en met gangbare gereedschappen en machines: <ul style="list-style-type: none"> <li>– een rechthoekige constructie maken met profilering en verbindingen gebaseerd op de KVT95</li> <li>– draaiende delen afhangen en sluitbaar maken</li> <li>– dichtingsmaterialen aanbrengen bij rechthoekige kozijnen</li> <li>– aftimmerwerk verrichten.</li> </ul>	X	X	
<b>BT/K/27</b>	<b>Meubelmaken</b>	<b>CE</b>	<b>CE</b>	
58.	De kandidaat kan op basis van een werktekening en met gangbare gereedschappen en machines: <ul style="list-style-type: none"> <li>– meubels maken en monteren</li> <li>– materialen toepassen en monteren.</li> </ul>	X	X	
<b>BT/K/28</b>	<b>Interieurbetimmering</b>			
59.	De kandidaat kan op basis van een werktekening en met gangbare gereedschappen en machines: <ul style="list-style-type: none"> <li>– interieurbetimmeringen maken en aanbrengen</li> <li>– materialen toepassen en monteren.</li> </ul>	X	X	
<b>B/V/1</b>	<b>Integratieve opdracht</b>		<b>CE</b>	
60.	De kandidaat kan in een gesimuleerde beroepsuitvoerende situatie: <ul style="list-style-type: none"> <li>– criteria bepalen voor de keuze van (onderzoeks)materialen voor het maken van een werkstuk/product c.q. het doen van een onderzoek</li> <li>– criteria vaststellen voor de kwaliteit van het werkstuk/product, c.q. het onderzoek</li> <li>– informatie verzamelen</li> <li>– een werkwijze vaststellen voor het maken van het werkstuk/product c.q. doen van het onderzoek</li> <li>– het werkstuk/product maken, c.q. het onderzoek doen</li> <li>– het werkstuk/product, c.q. het onderzoek toetsen en evalueren aan de hand van zelf en/of door anderen geformuleerde criteria</li> <li>– het werkstuk/product, c.q. het onderzoek indien gewenst bijstellen/verbeteren</li> <li>– de voorbereiding, de uitvoeringen en /of de resultaten en de evaluatie van het werkstuk/product, c.q. het onderzoek schriftelijk of audiovisueel vastleggen dan wel anderszins presenteren voor een publiek overeenkomstig van te voren gegeven criteria.</li> </ul>		X	